

OBSAH

Úvodem	11
--------------	----

I. SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

Pozdrav čestného předsedy Akademie věd ČR prof. ing. dr. Otto Wichterla, DrSc.	15
Pozdrav předsedy Akademie věd ČR prof. ing. Rudolfa Zahradníka, DrSc.	16
Pozdrav University Karlovy, tlumočený prorektorem prof. dr. Miloslavem Petruskem, CSc.	18
Antonín Kostlán Obecné souvislosti vývoje české vědy v letech 1939 - 1945	21

II. VYSOKÉ ŠKOLY A DALŠÍ VĚDECKÉ INSTITUCE

Jan Havránek Universita Karlova v letech 1939 - 1945	33
Martin Martinovský Česká akademie věd a umění v době nacistické okupace českých zemí 1939 - 1945	39
Alena Mikovcová Brněnská vysoká škola zemědělská jako fungující organismus za okupace	53
Petr Šámal Josefa Šusty léta protektorátní	69
Miroslav Roudný Kancelář slovníku jazyka českého za války	81
Jiří Bečka Slovanský ústav v dobách nacistické okupace	87
Shrnutí bloku „Vysoké školy a další vědecké instituce“ a diskuse k němu	103

III. BIOLOGICKÉ A LÉKAŘSKÉ VĚDY

Jan Janko

Vědy o životě v českých zemích 1939 – 1945:

Útočiště, změny, nové perspektivy 109

Zdeněk Kolečka

Česká entomologie v období okupačních let 1939–1945 119

Ludmila Hlaváčková

Prof. Arnold Jirásek a I. chirurgická klinika za 2. světové války 129

Diskuse k bloku „Biologické a lékařské vědy“ 145

IV. CHEMICKÉ, FYZIKÁLNÍ A TECHNICKÉ VĚDY

Miroslav Ferles

Kontinuita vědecké práce v organické chemii
za druhé světové války 149

Václav Podaný

Jaroslav Heyrovský za války a po válce 153

Emilie Těšínská

Personální a institucionální proměny fyzikálních oborů
v českých zemích za války 167

Ladislav Votruba

Věda ze škol do praxe 191

Diskuse k bloku „Chemické, fyzikální a technické vědy“ 197

V. SPOLEČENSKÉ VĚDY A HUMANITNÍ OBORY

Miloslav Petrušek

Sociologie na počátku a konci protektorátu 201

Jiří Dvořák

F. X. Hodač a J. Stocký: Dvě osobnosti

Národohospodářského ústavu VŠSN ČVUT v Praze 207

Dagmar Blümlová	
Proměny úlohy jazyka v díle	
Františka Jílka-Oberpfalcera a Pavla Eisnera	225
Vít Vlnas	
Josef Cibulka 1939 - 1945. Skica k portrétu	233
Věra Malá	
Stavební a památková péče na Pražském hradě	
v období okupace	245
Marie Ryantová	
Prof. JUDr. Jan Kapras a jeho působení za okupace	251
Diskuse k bloku "Společenské vědy a humanitní obory"	267

VI. DĚJEPISECTVÍ

Josef Blüml	
Šustovy Dějiny lidstva	271
Bohumil Jiroušek	
Starosti Josefa Klika s Josefem Pekařem v době protektorátu	279
Jaroslav Bouček	
Válečná léta Jana Slavíka	287
Jaroslav Čechura	
Projekt karlovskeho sborníku za protektorátu	307
Eduard Šimek	
Několik slov o české numismatice v letech 1939 - 1945	317
Marta Bečková	
Česká komeniologie za okupace. Příspěvek k problematice	325
Diskuse k bloku "Dějepisectví"	333

VII. PERZEKUCE, REZISTENCE, KOLABORACE

Helena Krejčová	
Věda v ghettu Terezín	337
Jan Kuklík - Jan Gebhart	
Vědci a domácí rezistence	353
Václav Vrabec	
Představy domácího odboje o organizaci vědy a vzdělávání v osvobozené republice	361
Martin Franc	
Aktivistický novinář Karel Lažnovský, představitel pseudovědy	365
Anna Matalová	
Mendelovská genetika a holocaust	371
Diskuse k bloku "Persekuce, rezistence, kolaborace"	379

VIII. NĚMECKÁ A UKRAJINSKÁ VĚDA V ČESKÝCH ZEMÍCH

Shrnutí bloku "Německá a ukrajinská věda v českých zemích" a diskuse k němu	383
--	-----

IX. SVĚDECTVÍ PAMĚTNÍKŮ O ČESKÉ VĚDĚ V LETECH 1939 - 1945

Prof. ing. dr. Otto Wichterle, DrSc.	395
RNDr. Jindřich Bačkovský, DrSc.	395
Prof. dr. Josef Polišínský, DrSc.	398
Prof. dr. Karel Berka, DrSc.	401

X. DOKUMENTY

Otto Wichterle	
Chemie za protektorátu ve Zlíně	407
Jaroslav Bačkovský	
Vzpomínka na Heyrovského a Böhma	409
Viktor Trkal	
Hrst vzpomínek na mé mládí a válečná léta	411
Alena Mišková	
Diskusní vystoupení k bloku „Vysoké školy a vědecké instituce“	414
Josef Polišenský	
Diskusní vystoupení k bloku „Vysoké školy a vědecké instituce“	416
Vít Vlnas	
Diskusní vystoupení k bloku „Společenské vědy a humanitní obory“	417
Zdeněk Šolle	
Diskusní vystoupení k bloku „Dějepisectví“	418
Irena Seidlerová	
Diskusní vystoupení k bloku „Persekuce, rezistence a kolaborace“	419
Josef Polišenský	
Diskusní vystoupení k bloku „Německá a ukrajinská věda v českých zemích“	420
SEZNAM PŘIHLÁŠENÝCH ÚČASTNÍKŮ KONFERENCE	423